

Varför inte en politik som ger lust?

»Förra året var ett fantastiskt år. Vi har gjort USA helt fokuserat på mobilitet«, säger Ericssons avgående chef för Nordamerika, Bo Dimert, intervjuad i Dagens Industri 12/2.

Kommande veckas nummer av Business Week har omslagsrubriken »Why Europe Loves Mobile«. »Den bländande framtidsutsikten av ett befriat Internet – e-mail och e-handel som kan röra sig fritt via miljarder fickor, handväskor och handskfack – gör de globala marknaderna glädjersiga.«

Snart nog finns fler mobiltelefoner än datorer i världen. Och de är ännu närmare användarna, både fysiskt och i fråga om trivselvana. På internationella expertseminarier är det nu en sanning att mobiltelefonen blir något av individens kommunikationscentrum. Den kommer inte att innehålla allt, ty kravet att den först och främst ska fungera bra som telefon får inte kompromissas bort, men den blir det behändiga verktyg genom vilket vi håller koll på allt annat, från kylskåpet hemma till var barnen befinner sig och senaste nyheter.

Främst i världen i mobilvana hos befolkningen och i att utveckla nya användningsområden kopplade till mobiltelefonen är Skandinavien. Störst i Skandinavien är Sverige. Centrum för mobiltelefoni och annan telekomutveckling i Sverige är Stockholm. I Stockholm gäller Kista, »The Wireless Valley«. Dit rusar nu världsföretag för att finnas med i världens mest spän-

nande miljö för applikationer, program, nytänkande och test vad gäller »trådlöst«.

Den sammanställning som Invest in Sweden Agency (ISA) presenterade i veckan är imponerande, även med vetskap att det rör sig om en säljskrift. »I dag är Sverige det erkända europeiska centrumet för informationsteknologi«, skriver handelsminister Leif Pagrotsky – en av några få kompetenta statsråd – i förordet. Och det är inte utan att han har belägg.

En sida av saken är befolkningens attityd till ny teknik. I december 1999 använde 52 procent av alla svenskar i åldern 12–79 år Internet. Det är världsrekord. Ett ännu klarare världsrekord är att 40 procent av svenskarna förväntas hantera sina bankärenden via Internet under 2001. Tre av de fyra mest utvecklade Internetbankerna i världen är svenska, enligt en studie som IBM gjort. 70 procent av svenska hushåll har hemma en avancerad persondator inköpt under de två senaste åren.

I en studie genomförd inom World Economic Forum av EU-länders »readiness for the future« (beredskap för framtiden) kommer Sverige etta, strax följt av Finland och Irland. Resultatet grundas delvis på att vår befolkning redan har genomgått mycket av det åldrande som nu når andra länder; vi får därför mindre relativt tryck på pensionssystem med mera. Vidare baseras det på att Sverige befinner sig i frontlinjen när det gäller telekommunikationer, högteknologi och Internetanvändning.

En annan sida av saken är dynamiken i företagandet på området. Michael Porter, managementgurun från Harvard och Sverigeexpert, tycker sig se en ny entreprenörsanda i Sverige. I EU:s tävling »The European IT Prize« för mest spännande nya uppfinningar på IT-området gick 1999 alla tre förstapri-

serna i de olika klasserna till ett enda land: Sverige. C-pennan, med vilken man enkelt kan skanna in texter från böcker och sedan överföra dem till sin dator, var en av vinnarna.

»Sverige har omkring 100 företag inom telekommunikation, varav de flesta grundades under andra halvan av 90-talet«, kan man läsa i ISA-skriften »Information society showcase«. Förklaringar ges också i den skrift med vilken Leif Pagrotsky går att sälja Sverige och locka nya företag hit. »Eftersom Sverige var det första landet i Europa som helt öppnade sin telemarknad fick Sverige ett försprång.« »Avregleringen av telemarknaden 1993 blev en betydelsefull katalysator för en snabb omvandling.«

Statsminister Göran Persson älskar, naturligt nog, att omge sig med den aura av modernitet som det ger att uppträda tillsammans med Jonas Birgersson, Framtidsfabriken. Det man inte har i politik får man kompensera via symbolik.

När jag läste det där om betydelsen av avregleringen 1993 gick jag tillbaka till riksdagstrycket med den nyfikna frågan: Hur ställde sig socialdemokraterna? Svaret är att de ville avslå hela den nya telelagen, liksom Telias bolagisering. Bildregeringens proposition avfärdades som »ett nyliberalt samhälls-experiment.« Socialdemokraterna höll fast vid den gamla politiska planstyrningen. Socialdemokraterna ville också begränsa öppenheten för utländska företag att komma hit.

Nu blev det ändå avreglering och telekom-boom, på grund av borgerlig majoritet i riksdagen. Men Telias självständighet och utveckling har man fortsatt bromsa, så långt att det nästan var på vippen att företagets utveckling av mobiltelefoni flyttades från Stockholm till Fornebu!

ISA visar i en enkät att ett antal hinder behöver avvecklas för att Stockholm ska kunna behålla och utveckla sin nya

attraktionskraft inom IT och telekom. Inkomstskatten för kvalificerad personal måste sänkas, likaså skatten på personaloptioner. Eftersom Stockholm börjar bli överhettat blir det superviktigt att göra allt för att öka utbildningen samt skapa villkor som gör att svenska ungdomar vill vara kvar här och utländska specialister är beredda att komma hit.

Olof Palmes gamle stabschef, den socialdemokratiska förre statssekreteraren Ulf Dahlsten, är mycket kritisk i en intervju i Dagens Industri 12/2. »Ska vi slå vakt om och behålla våra internetbolag måste regeringen snabbt se över lagstiftningen för optioner, annars är det för sent. Vi måste också få ner skatten på arbete om vi ska vara långsiktigt konkurrenskraftiga.« Själv säger han sig »ha röstat med fötterna och lämnat landet i stället för att försöka kämpa mot väderkvarnar«, efter att i åratal ha försökt få förståelse för att s-regeringen måste tänka om. »Sverige har slösat bort enorma värden inom de statliga bolagen.« »Vi har fortfarande ett etablissemang i Sverige som inte har vaknat. Det gäller inte bara politiker utan även fackföreningar, företag och massmedier.«

Vilka framtidsbranscher ser du? frågar Dagens Industri. Dahlsten, numera vd för det snabbväxande IT-företaget Icon, svarar: »Internet är självklart en, där vi ännu bara står i början av utvecklingen. Men är man ung i dag är bioteknik ännu mer spännande.« E- och G-revolutionerna alltså. Med G, som jag skrev om förra söndagen, som det allra mest spännande för framtiden.

En fråga jag inte riktigt förstår: Varför ska det vara omöjligt för en socialdemokratisk regering att göra politik på en lustfylld framtid i stället för en dyster? Den svenska IT-vågen åren efter avregleringen har ju gett hela landet nytt självförtroende,

ny attraktionskraft och nytt framtidshopp. Göran Persson sitter med världens chans att med Kista som E-centrum och Karolinska institutet som G-centrum ställa sig i spetsen för en ny storhetstid för Sverige, för ett land sjudande av entreprenörsanda, framtidstro och växande välstånd. Svenskarna skulle åter få känna att de befinner sig i spetsen av utveckling och modernitet.

Är verkligen de interna partiläsningarna och fördomarna om sådant som inkomstskatt, förmögenhetsskatt och en bra skola så oomkullrunkeliga att chansen måste försittas?

13 februari 2000